

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. ปรับปรุงภารกิจของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติให้มีหน้าที่และอำนาจเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ การให้การรับรองและเพิกถอนการรับรองมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านผู้สูงอายุ การกำหนดระเบียบเพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ การบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุ การตรวจสอบการได้สิทธิประโยชน์และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิของผู้สูงอายุให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหรือตามกฎหมายอื่นกำหนด รวมทั้งจัดให้มีกลไกคณะกรรมการในระดับจังหวัดเพื่อการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

๒. ปรับปรุงสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุให้มีสิทธิเข้าถึงอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการถว้นหน้าในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือการบริการสาธารณะอื่น โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะบริการขนส่ง หรือบริการสาธารณะอื่น และในระหว่างยังไม่มีกฎกระทรวงให้นำหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมาใช้บังคับกับการให้สิทธิผู้สูงอายุด้วย

๓. ปรับปรุงสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนและการพัฒนาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม โดยเพิ่มเติมการคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งงานทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมถึงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้เป็นไปอย่างทั่วถึง โดยเพิ่มบทบาทและกลไกของกระทรวงแรงงานในการออกกฎกระทรวง และกรมการจัดหางานในการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับการมีงานทำของผู้สูงอายุ

๔. ปรับปรุงสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้รับการส่งเสริม และการสนับสนุนในการจัดที่พักอาศัยในชุมชน โดยมีการสร้างหรือปรับปรุงที่อยู่อาศัยในระดับครัวเรือนและการจัดสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชน ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง รวมทั้งมีการเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ ในด้านการดูแล ช่วยเหลือและการจัดการทรัพย์สินผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงโดยกำหนดให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุได้ และกรณีผู้ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งที่ยื่นคำคัดค้านไปที่ศาลเยาวชนและครอบครัวให้มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีเพิกถอนคำสั่งได้ การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาหนายความว่าต่างแก่ต่างทางคดี และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๕. จัดให้มีระบบและกลไกของหน่วยงานภาครัฐ ราชการท้องถิ่น และเอกชน รวมทั้งองค์กรของผู้สูงอายุ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุน ในระยะยาว โดยจัดให้มีระบบการคุ้มครองดูแลสิทธิของผู้สูงอายุในสถานที่ดูแล ศูนย์บริการสวัสดิการทางสังคม ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ การจัดให้มีผู้ดูแลผู้สูงอายุ โดยใช้เครื่องมือทางกฎหมายในการจัดตั้ง การอนุญาต การรับจดทะเบียน การกำกับดูแล

การกำหนดและรับรองมาตรฐาน การสนับสนุนงบประมาณและจากกองทุน ซึ่งจัดตั้งและดำเนินกิจการโดยบุคคล หน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น องค์กรเอกชนธุรกิจ องค์กรเอกชน สถาบันทางศาสนา หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๖. ปรับปรุงหน้าที่และอำนาจกรมกิจการผู้สูงอายุ ให้มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดทั้งในเรื่องการคุ้มครอง การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก การมีงานทำ การจัดสวัสดิการสังคม การฟื้นฟูสมรรถภาพ การมีระบบงานผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ มีระบบงานผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ พนักงานเจ้าหน้าที่ การบริหารจัดการกองทุน การตรวจสอบสิทธิ และกลไกขับเคลื่อนงานต่างๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

๗. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการช่วยเหลือผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้จ่ายงบประมาณของราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุตามฐานะการคลังของท้องถิ่น”

๘. ปรับปรุงที่มารายได้และการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุให้มีรายได้มากขึ้น เกิดความต่อเนื่อง และยั่งยืน เพื่อค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนงานกลไกต่างๆ ของผู้สูงอายุ ให้มากขึ้น รวมทั้งเห็นสมควรปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุให้สามารถนำเงินทุนไปหาประโยชน์ด้วยการลงทุนได้ การมอบอำนาจให้คณะกรรมการในจังหวัดปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ตลอดจนการกำหนดให้กองทุนผู้สูงอายุมีฐานะเป็นนิติบุคคลในกรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อให้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการสรรหาบุคลากรจากภายนอกให้เข้ามาบริหารจัดการเพื่อทดแทนการสรรหาอัตราากำลังข้าราชการที่เพิ่มขึ้นได้

๙. ปรับปรุงแนวทางการสร้างหลักประกันด้านรายได้ของผู้สูงอายุในระยะยาวโดยสร้างความเชื่อมโยงกับกฎหมายกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อให้ประชาชนมีสิทธิได้รับการสนับสนุนการออมของบุคคลในการคิดค่าธรรมเนียมไม่เกินร้อยละสามจากวงเงินในการซื้อสินค้าหรือบริการแต่ละครั้งโดยเป็นหน้าที่ของผู้ขายสินค้าหรือบริการมีหน้าที่นำส่งกรมสรรพากรพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วส่งกองทุนการออมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการออมแห่งชาติเพื่อนำเข้าบัญชีการออมของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญ รวมทั้งสามารถแจ้งความจำนงในแบบการเสียภาษีเงินได้ประจำปีของบุคคลธรรมดาเพื่อนำเงินบางส่วนเข้าบัญชีเงินออมของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญได้ อันเป็นการสร้างหลักประกันและความมั่นคงด้านรายได้ที่เพิ่มขึ้นเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ และรัฐสามารถจัดสรรงบประมาณสมทบได้ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติมีภารกิจในเรื่องนี้

๑๐. เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวข้องกับส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง จึงเห็นสมควรเพิ่มเติมรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติเพิ่มขึ้นจากเดิมประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยเห็นสมควรเพิ่มเติมให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

เหตุผล

โดยที่สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุในเรื่องต่างๆ ให้เพิ่มขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับสภาพสังคมไทยเป็นสังคมที่ผู้สูงอายุมีอายุยืนยาวมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวและสภาพการของสังคมไทยดังกล่าว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ หน้าที่และอำนาจของกรมกิจการผู้สูงอายุและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ รวมทั้งสมควรกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่ การกำหนดสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุทั้งทางด้านอาชีพ การมีงานทำ การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ สิทธิเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ระบบการออมเงินของบุคคลเพื่อรับบำนาญในวัยผู้สูงอายุ และการพัฒนาในรูปแบบการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้สูงอายุในเรื่องต่างๆ เพื่อรองรับประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยคนไทยอายุยืน ทั้งนี้ รัฐบาลจึงมีนโยบายและมาตรการในการดูแลผู้สูงอายุให้ได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้มีความเหมาะสมและจำเป็นอย่างทั่วถึง และยั่งยืน และเนื่องจากกองทุนผู้สูงอายุที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนและการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุยังมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว จึงสมควรเพิ่มบทบัญญัติเรื่องที่มาของรายได้จากเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนผู้สูงอายุ แทนการจ้างงานผู้สูงอายุหรือการขยายอายุให้แก่ลูกจ้างซึ่งมีอายุเกินหกสิบปี เพื่อให้มีทุนจ่ายเงินในการสนับสนุนสิทธิของผู้สูงอายุให้มากขึ้น และเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพและมีฐานะเป็นนิติบุคคลในกรมกิจการผู้สูงอายุ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีขึ้นไปได้เข้าถึงสิทธิได้โดยสะดวกถ้วนหน้า รองรับสังคมผู้สูงวัยคนไทยอายุยืน จึงได้กำหนดสิทธิของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง สิทธิประโยชน์สำหรับบุคคลหรือองค์กรที่ช่วยเหลือผู้สูงอายุ การตรวจสอบสิทธิ และแหล่งที่มาของรายได้ของกองทุนผู้สูงอายุและมีฐานะเป็นนิติบุคคลในกรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรองรับสิทธิผู้สูงอายุให้มากขึ้น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“กรม” หมายความว่า กรมกิจการผู้สูงอายุ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ” หมายความว่า ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

สถานสงเคราะห์ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งและดำเนินกิจการในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้การสงเคราะห์หรือช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ไม่มีผู้ดูแลหรือผู้ดูแลไม่สามารถดูแลได้ หรือถูกทอดทิ้ง

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นไปอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการผู้สูงอายุประจำจังหวัดเพื่อปฏิบัติหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งหรือปฏิบัติหน้าที่แทนได้

องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ การดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการผู้สูงอายุประจำจังหวัด ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำมาตรา ๗ มาบังคับใช้แก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) (๑/๒) (๑/๓) และ (๑/๔) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“(๑/๑) ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๓ และมาตรา ๑๑/๘

(๑/๒) ให้การรองรับหรือเพิกถอนการรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๑๑/๒๐ และมาตรา ๑๑/๒๑

(๑/๓) กำหนดระเบียบเพื่อปฏิบัติการมาตรา ๑๑/๒ มาตรา ๑๑/๑๐ มาตรา ๑๑/๑๓ มาตรา ๑๑/๑๖ มาตรา ๑๑/๑๗ มาตรา ๑๑/๑๘ มาตรา ๑๑/๒๐ มาตรา ๑๑/๒๒ มาตรา ๑๑/๒๔ มาตรา ๑๑/๒๕ มาตรา ๑๑/๒๗ มาตรา ๑๑/๒๘ มาตรา ๑๓/๒ มาตรา ๑๓/๓ มาตรา ๑๓/๔ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๐/๑

(๑/๔) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิของผู้สูงอายุให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ให้กรมกิจการผู้สูงอายุ มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและรับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุน สถานภาพ บทบาทและกิจกรรมของผู้สูงอายุเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับงานคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

(๓) เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์งานหรือกิจกรรมเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ

(๔) สร้างระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน รวมถึงส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ และสถานที่ดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

(๕) ร่วมมือและประสานงานกับราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนองค์กรอื่นในการจัดให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๖) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ

(๗) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือผู้สูงอายุให้สามารถเข้าถึงโดยสะดวกถ้วนหน้าจากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ ผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุจัดทำที่พักอาศัย และให้ความช่วยเหลืออื่นตามความจำเป็นเฉพาะบุคคลของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐/๑ มาตรา ๑๐/๒ และมาตรา ๑๐/๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๑๐/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อกรมตรวจพบว่า หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ให้กรมแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้กรมดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นหน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) ในกรณีที่เป็นองค์กรเอกชนหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ผู้สูงอายุ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับองค์กรเอกชนหรือบุคคลนั้น และให้ดำเนินการตาม (๑) กับหน่วยงานของรัฐต่อไป ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๐/๒ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุให้ได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน และสวัสดิการในด้านต่างๆ ให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายควมรวมถึงการมีอำนาจออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนดระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนผู้สูงอายุระดับท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุน การจัดการกองทุน และการอนุมัติการจ่ายเงิน ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดมาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้

มาตรา ๑๐/๓ ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาออกระเบียบเกี่ยวการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามมาตรา ๑๐/๒ มาตรา ๑๑/๑๖ มาตรา ๑๑/๑๘ วรรคสาม มาตรา ๑๑/๑๙ มาตรา ๑๑/๒๔ มาตรา ๑๑/๒๕ วรรคสี่ มาตรา ๑๑/๒๗ มาตรา ๑๑/๒๘ วรรคสาม ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงฐานะการคลังของราชการส่วนท้องถิ่นด้วย

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) การฝึกอาชีพให้คำนึงถึงการเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การคุ้มครองแรงงาน การคุ้มครองและส่งเสริมการมีงานทำ ตลอดจนการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และการบริการ

อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใด ทั้งนี้ ให้สนับสนุนตามหลักการตัดสินใจของแต่ละบุคคลตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการดำเนินงาน และอัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกำหนด โดยให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งให้กองทุนพิจารณาสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๕) การเข้าถึงอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ พื้นที่สาธารณะ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือบริการสาธารณะอื่น รวมทั้งหรืออุปกรณ์ช่วยเหลือในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุได้โดยสะดวกและปลอดภัย

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๙) และ (๑๐) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๙) การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความในการว่าต่างแก้ต่างในทางคดี

(๑๐) การคุ้มครองสิทธิในด้านการช่วยเหลือผู้สูงอายุ และการจัดการทรัพย์สินของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในรูปแบบผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

(๑๐/๑) การเข้าถึงบริการทางสังคมในรูปแบบศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ สถานดูแลผู้สูงอายุ การปรับปรุงที่อยู่อาศัย การฟื้นฟูสมรรถภาพ การมีผู้ดูแลผู้สูงอายุ หรือการจัดสวัสดิการอื่น อย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเป็นธรรม

(๑๐/๒) การสนับสนุนให้มีการออมเงินของบุคคล ทั้งนี้ เพื่อสร้างหลักประกันด้านรายได้ในระยะยาวของผู้สูงอายุ

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๒ มาตรา ๑๑/๓ มาตรา ๑๑/๔ มาตรา ๑๑/๕ มาตรา ๑๑/๖ มาตรา ๑๑/๗ มาตรา ๑๑/๘ มาตรา ๑๑/๙ มาตรา ๑๑/๑๐ มาตรา ๑๑/๑๑ มาตรา ๑๑/๑๒ มาตรา ๑๑/๑๓ มาตรา ๑๑/๑๔ มาตรา ๑๑/๑๕ มาตรา ๑๑/๑๖ มาตรา ๑๑/๑๗ มาตรา ๑๑/๑๘ มาตรา ๑๑/๑๙ มาตรา ๑๑/๒๐ มาตรา ๑๑/๒๑ มาตรา ๑๑/๒๒ มาตรา ๑๑/๒๓ มาตรา ๑๑/๒๔ มาตรา ๑๑/๒๕ มาตรา ๑๑/๒๖ มาตรา ๑๑/๒๗ มาตรา ๑๑/๒๘ มาตรา ๑๑/๒๙ มาตรา ๑๑/๓๐ มาตรา ๑๑/๓๑ มาตรา ๑๑/๓๒ มาตรา ๑๑/๓๓ มาตรา ๑๑/๓๔ มาตรา ๑๑/๓๕ มาตรา ๑๑/๓๖ มาตรา ๑๑/๓๗ มาตรา ๑๑/๓๘ มาตรา ๑๑/๓๙ มาตรา ๑๑/๔๐ และมาตรา ๑๑/๔๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๑๑/๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้ประกอบอาชีพและมีงานทำ ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับผู้สูงอายุเข้าทำงานหรือการขยายอายุการทำงานให้ลูกจ้างหรือผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุเกินหกสิบปี ตามลักษณะของงาน ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใดในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับลูกจ้างในสถานประกอบการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับผู้สูงอายุเข้าทำงาน รวมทั้งอาจพิจารณา กำหนดประเภทกิจการของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่ต้องเตรียมความพร้อมก่อนรับผู้สูงอายุเข้าทำงานด้วยก็ได้

การกำหนดจำนวนผู้สูงอายุตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาตามระดับอายุของผู้สูงอายุด้วย

การนับจำนวนลูกจ้างหรือผู้ปฏิบัติงานเพื่อกำหนดสัดส่วนในการรับผู้สูงอายุเข้าทำงานตามวรรคหนึ่ง ในกรณีสถานประกอบการเอกชนให้นับรวมเฉพาะจำนวนลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานเข้าด้วยกันไม่ว่า ลูกจ้างรายนั้นจะปฏิบัติงานอยู่ที่ใด เว้นแต่จำนวนลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในต่างประเทศเกินหกเดือนไม่นับรวมด้วย หรือกรณี หน่วยงานของรัฐให้นับรวมผู้ปฏิบัติงานที่เป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการหรือพนักงานที่มีสัญญาจ้างไม่ น้อยกว่าสี่ปีเข้ามารวมด้วย

มาตรา ๑๑/๒ ในกรณีหน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับผู้สูงอายุเข้าทำงานหรือไม่ขยายอายุการทำงาน ให้ผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุเกินหกสิบปี หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับผู้สูงอายุเข้าทำงานหรือไม่ขยายอายุ การทำงานให้ลูกจ้างที่มีอายุเกินหกสิบปี ตามมาตรา ๑๑/๑ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้น อาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน หรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีเจาะจง ฝึกอาชีพ หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่ผู้สูงอายุก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีหรือลดหย่อน ภาษี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๑/๓ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๑๑/๑ และมาตรา ๑๑/๒ และมีใช้ประเภทกิจการที่ต้องเตรียมความพร้อมก่อนรับผู้สูงอายุเข้าทำงานตามมาตรา ๑๑/๑ ให้พิจารณาเลือกส่ง เงินเข้ากองทุนผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๔(๒/๒) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงิน และเงื่อนไขด้านเวลาที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

มาตรา ๑๑/๔ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งดำเนินการตามมาตรา ๑๑/๑ หรือมาตรา ๑๐/ ๒ หรือเลือกส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๑๑/๓ มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการจ้าง ผู้สูงอายุหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการใดจ้างหรือขยายอายุการทำงานให้แก่ผู้ซึ่งอายุเกินหกสิบห้า ปีขึ้นไปหรือเป็นผู้สูงอายุซึ่งมีภาระในการอุปการะผู้อื่น โดยมีระยะเวลาจ้างเกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีใดมีสิทธิ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๑/๕ เมื่อหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ ได้ดำเนินการตาม มาตรา ๑๑/๑ หรือมาตรา ๑๑/๒ แล้ว ให้รายงานผลการปฏิบัติต่อกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน อย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคมของแต่ละปี

เมื่อกรมการจัดหางานได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งกรมเพื่อออกประกาศโฆษณา ข้อมูลการปฏิบัติกฎหมายต่อสาธารณะอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และดำเนินการตามกฎหมายในกรณีฝ่าฝืน ทั้งนี้ ให้ถือว่า กองทุนผู้สูงอายุเป็นเจ้าหนี้ตามมาตรา ๑๑/๓

มาตรา ๑๑/๖ ให้กรมการจัดหางาน มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแล ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการมี งานทำของผู้สูงอายุให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มีหน้าที่และอำนาจในการ คุ้มครองสิทธิแรงงานผู้สูงอายุในสถานประกอบการ

มาตรา ๑๑/๗ กรณีที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้สัมปทาน การส่งเสริมการลงทุน การ ประกาศเกียรติคุณ สินเชื่อ รางวัล เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด แก่หน่วยงานของรัฐ องค์กร เอกชน

หรือนายจ้างหรือสถานประกอบการใด ให้นำข้อมูลที่ได้ประกาศตามมาตรา ๑๑/๕ และข้อมูลการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการตามมาตรา ๑๑/๙ มาประกอบการพิจารณาโดยอาจใช้เป็นเงื่อนไขในการได้รับสิทธิประโยชน์ร่วมด้วย

มาตรา ๑๑/๘ เพื่อประโยชน์ในคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ พื้นที่สาธารณะ ยานพาหนะ บริการขนส่งหรือบริการสาธารณะอื่น รวมทั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือ ในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงสิทธิได้โดยสะดวกและปลอดภัยถ้วนหน้า

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่มีหน้าที่ออกแบบเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือ บริการสาธารณะอื่น ให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการอนุญาตให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องจัดให้มีการตรวจสอบ กำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินการเพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าถึงได้โดยสะดวกและปลอดภัยและเป็นไปตาม มาตรฐานที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนด

กรณียังมีได้มีการออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้นำหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือผู้ให้บริการสาธารณะอื่น ซึ่งได้จัดอุปกรณ์

มาตรา ๑๑/๙ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือผู้ให้บริการสาธารณะอื่น ซึ่งได้ดำเนินการก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับซึ่งได้จัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการตาม ความจำเป็นและเหมาะสมและให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายในห้าปีนับตั้งแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้รายงานผลต่อ กรม และมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษีตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๑/๑๐ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑/๙ ให้กรม หรือหน่วยงานของ รัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความในการว่าต่างแก่ต่างในทางคดีแก่ ประชาชน มีหน้าที่และอำนาจจัดให้มีบริการดังกล่าวแก่ผู้สูงอายุโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

มาตรา ๑๑/๑๑ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงสิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น กำหนด หากมีการฟ้องคดีไม่ว่าผู้สูงอายุเป็นผู้ฟ้องคดีเองหรือองค์กรด้านผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เป็น ผู้ฟ้องแทน ให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๑/๑๒ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิในด้านการดูแลและช่วยเหลือ หรือการจัดการ ทรัพย์สินของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงตามมาตรา ๑๑ (๑๐) ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจออก คำสั่งแต่งตั้งผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เนื่องจากมีคำขอจากผู้สูงอายุรายนั้นหรือกรณีผู้สูงอายุไม่ สามารถยื่นคำขอด้วยตนเองได้ หรือกรณีเป็นผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นผู้ยื่นคำขอแทนก็ได้

ผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ องค์กรเอกชน ผู้นำชุมชน อาสาสมัคร หรือบุคคลทั่วไป ที่รับอุปการะดูแลผู้สูงอายุรายนั้น

กรณีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุไม่เห็นด้วยกับคำสั่งอธิบดีกรมหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ก็ให้เสนอคำคัดค้านต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งเพื่อเพื่อเพิกถอนคำสั่งได้ ทั้งนี้ ผู้คัดค้านต้องแสดงให้เห็นว่าตนมีความสามารถในการดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุได้ดีกว่าบุคคลหรือองค์กรที่ได้รับการแต่งตั้ง

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ศาลเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีตามมาตรา นี้ เว้นแต่ไม่มีการเปิดศาลเยาวชนและครอบครัวในจังหวัดนั้นก็ให้ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาพิพากษามาตรา นี้

มาตรา ๑๑/๑๓ ให้ผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุมีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุให้เข้าถึงสิทธิโดยสะดวก ตามมาตรฐานขั้นต่ำที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

(๒) รับเงิน สิ่งของ หรือสิทธิสวัสดิการแทนผู้สูงอายุ จากหน่วยงานรัฐ เอกชน หรือบุคคลสำหรับนำไปช่วยเหลือหรืออุปการะเลี้ยงดูผู้สูงอายุ

(๓) รายงานผลการดำเนินการต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

(๔) เป็นผู้แทนผู้สูงอายุในการจัดการทรัพย์สินในกรณีผู้สูงอายุมีทรัพย์สินหรือรายได้ตามที่ผู้สูงอายุได้แสดงเจตนาเป็นหนังสือมอบให้ผู้นั้นจัดการทรัพย์สินหรือรายได้แทนตน เพื่อนำทรัพย์สินหรือรายได้ หรือดอกผลที่เกิดจากทรัพย์สินของผู้สูงอายุดังกล่าวไปดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุรายนั้น ทั้งนี้ ในกรณีผู้สูงอายุรายใดอยู่ในสภาวะไม่สามารถแสดงเจตนาได้ ให้ผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๑/๑๑ เพื่อให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้ผู้นั้นเป็นปกครองและจัดการทรัพย์สินได้

การจัดการทรัพย์สินตาม (๔) ให้ผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุอาจจัดการเองโดยนำออกให้เข้าทรัพย์สินโดยไม่มีการผูกพันที่ให้ผู้สูงอายุเสื่อมสิทธิ หรือกรณีเงินสดให้ฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์เพื่อให้ใช้จ่ายเฉพาะดอกผลและต้นเงินตามความจำเป็นสำหรับการอุปการะเลี้ยงดูผู้สูงอายุรายนั้น กรณีจะมีการนำทรัพย์สินของผู้สูงอายุไปมอบหมายให้นิติบุคคลที่จดทะเบียนกับสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยบริหารจัดการเพื่อหาประโยชน์สำหรับนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุ นั้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีก่อนดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้อธิบดีกรมหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำกับดูแล ติดตามผล และให้คำปรึกษาแนะนำดำเนินการของผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแต่งตั้ง การเพิกถอน และอำนาจหน้าที่ของผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ รวมทั้งสิทธิการได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากรัฐ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๑/๑๔ ห้ามผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุกระทำการที่เป็นปรปักษ์หรือกระทำการขัดประโยชน์เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้สูงอายุ และห้ามเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สูงอายุลงในสื่อสารมวลชนหรือสื่อใดๆ อันน่าที่จะเสื่อมเสียแก่ผู้สูงอายุ ยกเว้นการให้ข้อมูลหรือข่าวสารกับหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลผู้สูงอายุรายนั้น

มาตรา ๑๑/๑๕ เพื่อประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง ให้กรม หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชน และราชการส่วนท้องถิ่นให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการสำรวจและดำเนินการเกี่ยวกับการปลูกสร้างหรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยและบริการ

ทางสังคมพื้นฐานแก่ผู้สูงอายุในชุมชนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งรายการและอัตราค่าใช้จ่าย ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบแต่ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้สูงอายุด้วย

มาตรา ๑๑/๑๖ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงสิทธิการมีผู้ดูแลผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑(๑๐/๑) เป็นไปอย่างทั่วถึง เหมาะสม และเป็นธรรม ให้กรม หน่วยงานของรัฐอื่น ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับกิจการผู้สูงอายุ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ผู้ดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวหรือชุมชนได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้ช่วยคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และผู้ดูแลผู้สูงอายุ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่กรม หน่วยงานของรัฐอื่น หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวหรือชุมชน ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑/๑๗ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในสถานที่ดูแลผู้สูงอายุต้องจัดให้มีผู้บริหารที่ได้รับการจัดแจงโดยได้รับค่าจ้าง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการรับจัดแจง การเพิกถอนการรับจัดแจง มาตรฐานการฝึกอบรม และการปฏิบัติหน้าที่ การกำกับดูแล การติดตามและประเมินผลตามวรรคหนึ่ง และการกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

กรณีผู้ให้บริการตามวรรคหนึ่ง สามารถให้บริการตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด อาจได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ การเงิน และอื่นๆ จากกรม หน่วยงานของรัฐอื่น ราชการส่วนท้องถิ่นหรือจากกองทุนได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๑/๑๘ ให้กรม หน่วยงานของรัฐอื่น หรือราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๒/๑๕ และผู้บริหารผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๒/๑๖ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทั่วถึง”

มาตรา ๑๑/๑๙ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแล การบริการทางสังคม และการฟื้นฟูสมรรถภาพ อย่างมีคุณภาพ ทั่วถึงและเป็นธรรม ตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจให้การรับรอง หรือเพิกถอนการรับรองมาตรฐานการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนทั้งที่แสวงหากำไรและไม่แสวงหากำไร บุคคล กลุ่มบุคคล สถาบันทางศาสนา หรือชุมชนในการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองดูแล การบริการทางสังคมและการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ผู้สูงอายุ

การยื่นคำขอรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้การรับรองมาตรฐานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับรอง การเพิกถอนการรับรองอายุใบรับรอง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

เมื่อได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว ให้กรมประกาศโฆษณาในราชกิจจานุเบกษา และมีสิทธิได้รับการส่งเสริมสนับสนุนด้านการเงินและอื่นๆ จากรัฐ หรือจากกองทุนผู้สูงอายุ รวมทั้งรับเงินสิทธิสวัสดิการสังคมแทนผู้สูงอายุที่อยู่ในความดูแลเพื่อนำไปช่วยเหลือผู้สูงอายุรายนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้อธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม กำกับดูแล และให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อให้ได้รับการรับรองมาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑/๒๐ กรณีมีข้อร้องเรียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่า หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน บุคคล กลุ่มบุคคล สถาบันทางศาสนา หรือชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่

กำหนด และได้แจ้งให้ปรับปรุงแก้ไขเป็นหนังสือตามเวลาพอสมควรแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายตามที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และได้แจ้งให้ปรับปรุงแก้ไขเป็นหนังสือตามเวลาพอสมควรแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายพิจารณาเพิกถอนการรับรองได้

เมื่อได้เพิกถอนการรับรองแล้ว ให้กรมประกาศโฆษณาให้ทราบเป็นการทั่วไป และระงับการส่งเสริมและสนับสนุนต่อไป ทั้งนี้ กรณีการระงับดังกล่าวมีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงาน องค์กร เอกชนทั้งที่แสวงหากำไรและไม่แสวงหากำไร บุคคล กลุ่มบุคคล สถาบันทางศาสนา หรือชุมชนแห่งนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่อาจพิจารณากำหนดให้มีการยื่นคำขอใหม่ และระหว่างการพิจารณาคำขออาจได้รับการสนับสนุนตามรายการที่มีความจำเป็นได้ เว้นแต่กรณีมีการเพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นก็ให้ระงับการส่งเสริมสนับสนุนและพิจารณาให้ผู้สูงอายุให้การดูแลโดยผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุหรือศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือองค์กรแห่งอื่นต่อไป

มาตรา ๑๑/๒๑ เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมเนื่องจากไม่มีผู้ดูแล หรือผู้ดูแลไม่สามารถดูแลได้หรือถูกทอดทิ้ง รวมทั้งผู้สูงอายุไร้สถานะทางทะเบียน หรือไม่มีทะเบียนบ้านในท้องที่แห่งนั้น ให้กรมหรือราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาประกาศจัดตั้งศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม รวมทั้งอธิบดีกรมหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุญาตให้องค์กรเอกชน สถาบันทางศาสนา บุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรอื่น จัดตั้งหรือมอบหมายให้ดำเนินกิจการแทนก็ได้

การอนุญาตจัดตั้งหรือมอบหมายให้ดำเนินกิจการแทน มาตรฐานการดำเนินงาน และการเพิกถอนใบอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่อยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับถือเป็นศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑/๒๒ ให้ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจัดตั้งโดยกรม หรือราชการส่วนท้องถิ่น เป็นผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุที่อยู่ในความอุปการะภายในศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุแห่งนั้น กรณีการดำเนินกิจการขององค์กรเอกชน สถาบันทางศาสนา บุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรอื่นให้เสนออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้บริหารขององค์กรเป็นผู้คุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุด้วย

มาตรา ๑๑/๒๓ ให้ศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่ดำเนินกิจการโดยราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันทางศาสนา บุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรอื่น ได้ดำเนินการตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนดมีสิทธิได้ การส่งเสริมสนับสนุนด้านการเงินและด้านอื่นจากรัฐ หรือจากกองทุนผู้สูงอายุ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

กรณีผู้อำนวยการหรือผู้บริหารศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้สูงอายุที่อยู่ในความอุปการะ มีความประสงค์และสามารถอาศัยด้วยตนเอง หรืออยู่ร่วมกับครอบครัว ชุมชน หรือองค์กรแห่งอื่นได้ ก็ให้จัดให้ผู้สูงอายุรายนั้นได้เข้าอาศัยได้ตามความประสงค์ โดยศูนย์บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุมี หน้าที่และอำนาจสนับสนุนด้านวิชาการและค่าใช้จ่ายตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๑๑/๒๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้สูงอายุ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้กรม หน่วยงานของรัฐ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ จัดให้มีศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุในระดับท้องที่ตามจำนวนที่เหมาะสมได้ เพื่อให้เป็นศูนย์อยู่ดีสร้างสุขสำหรับผู้สูงอายุและทุกวัยในการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริม

และพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพอนามัย และสภาพแวดล้อมที่คนทุกวัยเข้าถึงได้โดยสะดวก ทั้งนี้ อาจจัดให้มีการจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุสาขาในระดับหมู่บ้านหรือชุมชนด้วยก็ได้

การจัดตั้ง การเพิกถอนการจัดตั้ง องค์กรประกอบของคณะผู้บริหารศูนย์ มาตรฐานการดำเนินงานการ สนับสนุนด้านการเงินและด้านอื่นจากรัฐ และกองทุนผู้สูงอายุตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด

ให้ศูนย์บริการคนพิการประเภททั่วไป ซึ่งจัดตั้งโดยราชการส่วนท้องถิ่น และศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและ ส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุที่ได้ดำเนินการอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริม อาชีพผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้ได้

ให้กระทรวงมหาดไทยกำหนดระเบียบให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการจัดตั้ง และการดำเนินกิจการของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุระดับท้องถิ่น และศูนย์ พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุสาขาได้

มาตรา ๑๑/๒๕ ให้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุระดับท้องถิ่น ที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุและคนทุกวัยได้มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมและให้บริการเกี่ยวกับ สุขภาพอนามัย อุปรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้ง ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุและทุกวัยในชุมชน

(๒) ส่งเสริมอาชีพ ฝึกอาชีพ และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ

(๓) ส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในชุมชน

(๔) ส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ดูแลผู้สูงอายุ และอาสาสมัคร

(๕) สำรวจ รวบรวม ติดตามสภาพปัญหา และจัดทำระบบข้อมูล ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิ ประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามผู้สูงอายุร้องขอ

(๖) จัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาวในชุมชน

(๗) ส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุสาขา รวมถึงประกาศจัดตั้ง องค์กรของผู้สูงอายุในระดับชุมชน หมู่บ้าน หรือตำบล เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการ หรือกรม หน่วยงานของรัฐ ราชการส่วนท้องถิ่น มอบหมาย

มาตรา ๑๑/๒๖ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำ การกำกับดูแล และ สนับสนุนงบประมาณ วิชาการ อาคาร สถานที่ และอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินกิจการของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริม อาชีพผู้สูงอายุในท้องถิ่นที่ความรับผิดชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้กรมมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และ พัฒนา รวมทั้งกำหนดและรับรองมาตรฐานการดำเนินกิจการของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๑/๒๗ เพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุกลับมาดำเนิน ชีวิตได้ด้วยตนเองและพึ่งพิงบุคคลอื่นน้อยลง ให้สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ราชการส่วนท้องถิ่นหรือ องค์กรเอกชนจัดให้มีศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุอย่างน้อยอำเภอละหนึ่งแห่ง หรืออาจมีระดับตำบลหรือท้องถิ่นตามความ

เหมาะสมได้ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ก่อนส่งต่อสถานพยาบาลหรือส่งกลับครอบครัวและชุมชนได้

การจัดตั้ง การให้บริการ มาตรฐานการดำเนินงาน การกำกับดูแล การติดตามประเมินผล และอัตราค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้สามารถเบิกค่าใช้จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามมติคณะรัฐมนตรี

ราชการส่วนท้องถิ่นอาจให้สนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายการดำเนินงานตามวรรคหนึ่งได้ กรณีงบประมาณไม่เพียงพอที่จะดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนสามารถให้การสนับสนุนได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

กรณีมีการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่ศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุให้มีสิทธินำเงินที่บริจาคไปลดหย่อนภาษีได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยประมวลรัษฎากร

มาตรา ๑๑/๒๘ เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการสนับสนุนให้บุคคลมีเงินออมเพื่อรับบำนาญในวัยผู้สูงอายุมากขึ้นตามความในมาตรา ๑๑(๑๐/๒) ให้กองทุนการออมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ มีรายได้มากกว่าเงินบำรุงที่ได้จากค่าธรรมเนียมในการซื้อสินค้าหรือบริการของบุคคลธรรมดา ทั้งนี้ ให้คิดค่าธรรมเนียมจากบุคคลที่ซื้อสินค้าหรือบริการนั้นได้ไม่เกินร้อยละสามเพื่อนำส่งกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อฝากเข้าบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญในกองทุนการออมแห่งชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ผู้ขายสินค้าหรือบริการเป็นผู้แจ้งและเรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนการออมแห่งชาติจากผู้ซื้อสินค้าหรือบริการ และเป็นผู้นำส่งกรมสรรพากรพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรในการนำส่งและแจ้งกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อนำส่งเข้าบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญในกองทุนการออมแห่งชาติ

มาตรา ๑๑/๒๙ ผู้เสียภาษีเงินได้ซึ่งมีเงินติดบัญชีบุคคลมีสิทธิแสดงเจตนาในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีให้รัฐนำเงินที่ตนได้เสียภาษีไว้ไปอุดหนุนกองทุนการออมแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อสมทบการจ่ายบำนาญของตนได้ปีละไม่เกินสามพันบาทได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด และให้เป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรในการนำส่งและแจ้งกองทุนการออมแห่งชาติสำหรับการนำเข้าบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลเพื่อรับบำนาญในกองทุนการออมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ”

มาตรา ๑๑/๓๐ ให้รัฐจ่ายเงินสมทบเข้าบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญในกองทุนการออมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๑/๒๘และมาตรา ๑๑/๒๙ ตามอัตราและวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ กรณีบุคคลที่รัฐให้การสมทบตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกองทุนประกันสังคม จะไม่มีสิทธิได้รับเงินสมทบตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีผลตั้งแต่วันที่รัฐให้การสมทบตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑/๓๑ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กแรกเกิดได้มีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญในวัยผู้สูงอายุให้มีรายได้มากขึ้น ให้รัฐพิจารณาจ่ายเงินสมทบเพื่อเข้าบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญในกองทุนการออมแห่งชาติเป็นการเฉพาะเพิ่มเติมก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลา และอัตราที่

คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กแรกเกิดดังกล่าวจะจ่ายเงินสมทบเข้าบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญตั้งแต่เด็กแรกเกิดและอาจมีการจ่ายอย่างต่อเนื่องได้

มาตรา ๑๑/๓๒ ให้กองทุนการออมแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการออมแห่งชาตินำเงินที่ได้รับตามมาตรา ๑๑/๒๘ มาตรา ๑๑/๒๙ มาตรา ๑๑/๓๐ และมาตรา ๑๑/๓๑ เข้าบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญต่อไป

มาตรา ๑๑/๓๓ ให้กองทุนการออมแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการออมแห่งชาติจัดให้มีระบบงานและฐานข้อมูลบัญชีเงินออมเพื่อรับบำนาญของบุคคลตามมาตรา ๑๑/๒๘ ทั้งนี้ ให้ถือว่าบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทยเป็นสมาชิกของกองทุนการออมแห่งชาติอีกหนึ่งประเภทนอกจากที่กำหนดโดยมาตรา ๓๑ แห่งกฎหมายว่าด้วยการออมแห่งชาติ และให้นำเงินที่ได้รับตามมาตรา ๑๑/๒๙ พร้อมดอกเบี้ยเพื่อจ่ายสมทบเงินบำนาญของบุคคลนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๑๑/๓๔ เงินในบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญตามมาตรา ๑๑/๓๑ บุคคลเจ้าของบัญชีไม่สามารถเบิกถอนได้ และไม่สามารถจำหน่าย จ่าย โอน ได้ และไม่อยู่ภายใต้การบังคับคดี

มาตรา ๑๑/๓๕ กรณีบุคคลเจ้าของบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญเสียชีวิตก่อนอายุครบหกสิบปีหรือก่อนได้รับสิทธิรับบำนาญที่ครบถ้วน ให้โอนสิทธิการรับบำนาญเฉพาะเงินตามมาตรา ๑๑/๒๘ มาตรา ๑๑/๒๙ และเงินที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กแรกเกิดที่ได้จ่ายเงินสมทบตามมาตรา ๑๑/๓๑ ให้อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยมรดกไปสู่บัญชีของบุคคลซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมหรือโดยพินัยกรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๑๑/๓๖ กรณีบุคคลเจ้าของบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญไม่เลือกใช้สิทธิ หรือสละสิทธิรับบำนาญจากเงินที่ได้รับ หรือกองทุนการออมแห่งชาติไม่สามารถจ่ายเงินให้แก่ผู้ใดได้ภายในกำหนดห้าปี ให้เงินในบัญชีเงินออมในชื่อของบุคคลนั้นเพื่อรับบำนาญตกเป็นรายได้ของกองทุนการออมแห่งชาติ

มาตรา ๑๑/๓๗ กรณีบุคคลใดได้เป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ แห่งกฎหมายว่าด้วยการออมแห่งชาติอยู่แล้ว ให้ถือว่าเงินที่ได้รับตามมาตรา ๑๑/๒๘ มาตรา ๑๑/๒๙ และเงินที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กแรกเกิดที่ได้จ่ายเงินสมทบตามมาตรา ๑๑/๓๑ เป็นเงินสะสมตามมาตรา ๗(๑) แห่งกฎหมายว่าด้วยการออมแห่งชาติ และเงินที่ได้รับตามมาตรา ๑๑/๒๘ และมาตรา ๑๑/๓๐ ซึ่งมีใช้เงินที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กแรกเกิดที่ได้จ่ายเงินสมทบให้ถือเป็นเงินสมทบตามมาตรา ๗ (๒) แห่งกฎหมายว่าด้วยการออมแห่งชาติเพื่อประโยชน์ในการจ่ายเงินบำนาญของสมาชิกให้มีจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น

มาตรา ๑๑/๓๘ ให้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติตามมาตรา ๑๑ แห่งกฎหมายว่าด้วยการออมแห่งชาติ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย และบริหารจัดการ ตลอดจนกำกับดูแลกิจการจากเงินที่ได้รับตามมาตรา ๑๑/๒๙ และมีอำนาจกำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจ่ายบำนาญของบุคคลตามมาตรา ๑๑/๓๐ และระเบียบอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑/๓๙ ให้คณะกรรมการลงทุนตามมาตรา ๒๑ มีอำนาจนำเงินที่ได้รับไปลงทุนเพื่อจัดหาผลประโยชน์จากเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๑๑/๒๙ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑/๔๐ ให้กองทุนการออมแห่งชาติมีสิทธิได้รับการสนับสนุนงบประมาณด้านการบริหารจัดการจากรัฐ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือมีสิทธินำส่วนแบ่งรายได้ หรือดอกผลจากการนำเงินจากบัญชีของบุคคลไปจัดหาผลประโยชน์เพิ่มขึ้นตามที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยการออมแห่งชาติ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรมกิจการผู้สูงอายุ เรียกว่า “กองทุนผู้สูงอายุ” มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดบริการสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุ รวมทั้งสนับสนุนองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนให้ผู้สูงอายุกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการกองทุน ตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ มาตรา ๑๓/๓ และมาตรา ๑๓/๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๑๓/๑ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๓ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
 - (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใด ๆ
 - (๓) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- มาตรา ๑๓/๒ ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้อธิบดีเป็นผู้แทนกองทุน เพื่อการนี้ อธิบดีจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- มาตรา ๑๓/๓ ให้จัดตั้งสำนักงานกองทุนผู้สูงอายุขึ้นในกรม ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการและวิชาการ ให้กับกองทุน คณะกรรมการบริหารกองทุน คณะอนุกรรมการอื่น คณะทำงาน หรือบุคคลที่คณะกรรมการบริหารกองทุน แต่งตั้งให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- (๑) รับคำขอกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพ การสนับสนุนแผนงานหรือโครงการจากหน่วยงาน องค์กร ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรของผู้สูงอายุ
 - (๒) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานเอกชนในการดำเนินงานของกองทุน
 - (๓) รับเงิน จ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน การตัดหนี้เป็นสูญของกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง
 - (๔) พัฒนาระบบ รูปแบบ วิธีการ และการให้บริการของกองทุน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน
 - (๕) เก็บ รวบรวม วิเคราะห์ และวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน
 - (๖) ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการ คณะกรรมการบริหารกองทุน หรืออธิบดีมอบหมาย
- มาตรา ๑๓/๔ ในการบริหารจัดการของกองทุน อธิบดีจะมอบหมายให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของกรมปฏิบัติงานในกิจการของกองทุนแล้ว กองทุนอาจจ้างผู้ปฏิบัติงานของกองทุนในตำแหน่งผู้จัดการสำนักงานกองทุน และพนักงานของกองทุนเพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ปฏิบัติงานของกองทุน แบบสัญญาจ้าง การปฏิบัติงาน อัตราเงินเดือน

สิทธิประโยชน์อื่นนอกจากเงินเดือน เครื่องแบบผู้ปฏิบัติงาน โครงสร้างและบริหาร ตลอดจนการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ ในกรณีคณะกรรมการยังมิได้กำหนดให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๒) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“(๒/๒) เงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำส่งตามมาตรา ๑๑/๓

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อจัดหาผลประโยชน์ รายได้ และการจัดการกองทุน รวมทั้งการตัดหนี้เป็นสูญ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) พิจารณออนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ และมาตรา ๒๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๒๐/๑ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง หรือปฏิบัติหน้าที่แทนตามที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการลงทุนและจัดหาผลประโยชน์และรายได้แก่กองทุน ให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการพิจารณากำหนดกรอบวงเงิน วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการนำเงินกองทุนบางส่วนไปลงทุนเพื่อจัดหาผลประโยชน์และรายได้กองทุนมากขึ้น ซึ่งอาจลงทุนเองหรือมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความน่าเชื่อถือดำเนินการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๒) คณะอนุกรรมการอื่นตามความจำเป็น หรือจะมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการผู้สูงอายุประจำจังหวัดเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่แทนในท้องที่จังหวัดก็ได้

องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๐/๒ ให้กรรมการบริหารกองทุนและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ กับแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น”

มาตรา ๑๘ ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้มีการออกระเบียบ ประกาศตามพระราชบัญญัติใช้บังคับแทนผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี